ZAKON O LIČNOM IMENU ("Sl. novine FBiH", br. 7/2012)

ZAKON O LIČNOM IMENU

("Sl. novine FBiH", br. 7/2012)

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom uređuje se: sadržaj, korištenje, određivanje i promjena ličnog imena državljanina Bosne i Hercegovine, odnosno državljanina Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija) čije se lično ime upisuje u matičnu knjigu rođenih na području Federacije i druga pitanja koja se odnose na lično ime.

Član 2

Pravo i obaveza svakog fizičkog lica (u daljnjem tekstu: lice) je da ima lično ime i služi se svojim ličnim imenom.

Lično ime služi za razlikovanje i identifikaciju lica.

Član 3

Lično ime stiče se upisom u matičnu knjigu rođenih.

Lično ime upisuje se na jednom od službenih jezika i pisama Federacije.

Upis ličnog imena u matičnu knjigu rođenih lica koje pripada nacionalnoj manjini može se izvršiti na jeziku i pismu nacionalne manjine kojoj pripada ukoliko se nije drugačije opredijelilo, odnosno na jeziku ili pismu države čije je državljanstvo imalo prije sticanja

državljanstva Bosne i Hercegovine, odnosno državljanstva Federacije.

II. SADRŽAJ LIČNOG IMENA

Član 4

Lično ime se sastoji od imena i prezimena.

Ime, odnosno prezime može se sastojati od više riječi.

III. KORIŠTENJE LIČNOG IMENA U PRAVNOM SAOBRAĆAJU

Član 5

Državljanin Bosne i Hercegovine, odnosno Federacije obavezan je u pravnom saobraćaju služiti se ličnim imenom koje je upisano u matičnu knjigu rođenih.

Lice čije se ime ili prezime ili i ime i prezime sastoji od više riječi, a upisano je u matičnu knjigu rođenih obavezno će se u pravnom saobraćaju služiti ličnim imenom koje je upisano u matičnu knjigu rođenih.

IV. ODREĐIVANJE LIČNOG IMENA

Član 6

Smatra se da postoji sporazum iz stava 1. ovog člana ako jedan roditelj djeteta rođenog u braku pristupi kod matičara sa idenifikacionim dokumentom drugog roditelja radi određivanja ličnog imena djeteta.

Lično ime djeteta može se odrediti i putem punomoćnika.

Ako se roditelji nisu sporazumjeli o ličnom imenu djeteta, lično ime određuje nadležni centar za socijalni rad kao organ starateljstva (u daljnjem tekstu: organ starateljstva).

Ako jedan roditelj nije živ ili je spriječen vršiti roditeljsko staranje ili je nepoznat ili je nepoznatog boravišta, lično ime djetetu određuje samostalno drugi roditelj.

Organ starateljstva radi zaštite prava i interesa djeteta - dužan je u roku od 15 dana od dana prijema obavijesti od matičara da se roditelji nisu sporazumjeli o ličnom imenu djeteta pokrenuti postupak za određivanje ličnog imena djeteta.

Ako oba djetetova roditelja nisu živa ili su u nemogućnosti vršiti roditeljsko staranje, lično ime određuje lice kojem je povjereno staranje o djetetu uz saglasnost nadležnog organa starateljstva.

Lično ime djeteta čiji su roditelji nepoznati određuje organ starateljstva.

Član 7

Ime i prezime usvojenika kod potpunog usvojenja određuje se prema članu 115. Porodičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 35/05), a kod nepotpunog usvojenja prema članu 118. tog zakona.

Član 8

Po prestanku usvojenja usvojenik može uzeti lično ime koje je imao prije usvojenja što se rješava izjavom kod matičara ili podnošenjem ovjerene pisane izjave matičaru.

Ako je usvojenje prestalo prije nego što je usvojenik navršio 18 godina izjavu o uzimanju ličnog imena iz stava 1. ovog člana daju lica ovlaštena za određivanje ličnog imena, odnosno organ starateljstva u skladu sa odredbama čl. 6. i 7. ovog zakona.

Ako je usvojenik stariji od deset godina potreban je i njegov pristanak.

Izjava o uzimanju ličnog imena iz stava 1. ovog člana daje se u roku od šest mjeseci od dana pravomoćnosti rješenja o raskidu usvojenja.

Izjava se podnosi matičaru koji vodi matičnu knjigu rođenih u koju je upisano rođenje usvojenika ili matičaru nadležnom prema mjestu prebivališta roditelja ili staraoca.

Kada matičar nadležan prema mjestu prebivališta roditelja ili staraoca primi izjavu iz stava 5. ovog člana dužan je u roku od tri dana od dana prijema izjave tu izjavu - radi upisa, dostaviti matičaru koji vodi matičnu knjigu rođenih u koju je upisano rođenje djeteta.

V. PROMJENA LIČNOG IMENA

Član 9

Svako lice ima pravo da promijeni lično ime, odnosno samo ime ili samo prezime osim u slučajevima za koje je drugačije određeno ovim zakonom.

Lice može promijeniti lično ime ili samo ime ili samo prezime nakon promjene porodičnog ili ličnog statusa (usvojenje, priznanje i utvrđivanje očinstva ili materinstva, sklapanje braka, prestanak braka - razvod ili poništenje braka, smrt bračnog partnera ili proglašenje bračnog partnera umrlim, promjena spola) ili na lični zahtjev.

Član 10

Djetetu kome je određeno lično ime može se poslije priznavanja očinstva, utvrđivanja ili osporavanja očinstva ili materinstva do 18. godine odrediti novo lično ime u roku od šest mjeseci od dana priznanja očinstva, odnosno od pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđeno ili osporeno očinstvo ili materinstvo.

U slučajevima iz stava 1. ovog člana izjavu o određivanju novog ličnog imena podnose roditelji matičaru koji vodi matičnu knjigu rođenih u koju je upisano rođenje djeteta ili matičaru nadležnom prema mjestu prebivališta roditelja.

Ako se određuje novo lično ime djetetu starijem od deset godina potreban je i pristanak djeteta koji daje kod matičara.

Kada matičar nadležan prema mjestu prebivališta roditelja iz stava 2. ovog člana primi izjavu o određivanju novog ličnog imena djeteta dužan je u roku od tri dana od dana prijema izjave dostaviti tu izjavu matičaru koji vodi matičnu knjigu rođenih u koju je upisano rođenje djeteta.

Član 11

Prilikom sklapanja braka bračni partneri mogu se sporazumjeti da za prezime uzmu prezime jednog ili drugog bračnog partnera ili zadrže svako svoje prezime ili svako od njih svom prezimenu doda prezime drugog bračnog partnera ili jedan bračni partner uzme prezime drugog bračnog partnera i tom prezimenu doda svoje prezime.

Član 12

Lice koje je prilikom sklapanja braka promijenilo prezime može poslije prestanka braka izjavom uzeti prezime koje je imalo prije sklapanja braka.

Izjava o uzimanju prezimena podnosi se u roku od šest mjeseci od prestanka braka matičaru koji vodi matičnu knjigu rođenih u koju je upisano rođenje lica iz stava 1. ovog člana ili matičaru nadležnom prema mjestu prebivališta tog lica.

Kada matičar nadležan prema mjestu prebivališta lica iz stava 1. ovog člana primi izjavu o uzimanju prezimena dužan je u roku od tri dana od dana prijema izjave dostaviti izjavu o uzimanju prezimena matičaru koji vodi matičnu knjigu u koju je upisano rođenje tog lica radi upisa.

Ukoliko se lice ne izjasni izjavom o prezimenu kojim će se koristiti u roku iz stava 2. ovog člana, svaka promjena prezimena u prezime kojim se koristilo prije braka vrši se u postupku promjene ličnog imena u skladu sa odredbama ovog zakona.

U slučaju poništenja braka za zadržavanje prezimena uzetog prilikom sklapanja braka neophodan je pristanak bračnog partnera koji nije odgovoran za poništenje braka.

Član 13

Lično ime maloljetnom djetetu promijenit će se na zahtjev roditelja ili usvojitelja, a na zahtjev staratelja uz saglasnost organa starateljstva.

Lično ime maloljetnog djeteta čiji roditelji ne žive u braku promijenit će se na zahtjev jednog od roditelja, uz saglasnost drugog roditelja.

U slučaju da drugi roditelj nije dao saglasnost za promjenu ličnog imena maloljetnom djetetu odluku o sporu donijet će nadležni organ starateljstva. Odluka organa starateljstva priložit će se uz zahtjev za promjenu ličnog imena maloljetnog djeteta.

Saglasnost iz stava 2. ovoga člana nije potrebna kada prebivalište drugog roditelja nije poznato ili kada mu je oduzeta poslovna sposobnost ili roditeljsko staranje.

Ako se traži promjena ličnog imena za maloljetno lice starije od deset godina, potreban je njegov pristanak koji daje kod matičara.

VI. POSTUPAK PROMJENE LIČNOG IMENA

Član 14

Zahtjev za promjenu ličnog imena mora sadržavati lično ime koje se traži.

Uz zahtjev za promjenu ličnog imena prilaže se:

1) Izvod iz matične knjige rođenih i Uvjerenje o državljanstvu za podnosioca zahtjeva;

2) izvodi iz matičnih knjiga u kojima je upisana činjenica čija je promjena predmet postupka;

3) fotokopija lične karte;

4) uvjerenje o mjestu prebivališta;

5) uvjerenje nadležnog suda da se protiv podnosioca zahtjeva ne vodi krivični postupak;

6) uvjerenje nadležnog poreskog organa da nema neizmirenih poreskih i carinskih obaveza.

Izuzetno, ako se u imenu i prezimenu u Izvodu iz matične knjige rođenih inozemnog organa ne nalaze slova koja postoje u službenim jezicima i pismima Federacije (ć, č, dž, š, ž i dr.), a stranka želi da se ime i prezime upiše prema pravilima našeg jezika i pisma - u tom slučaju podnosi se zahtjev za promjenu imena i prezimena prema pravilima našeg jezika i pisma uz koji se prilaže:

1) ovjerena izjava o promjeni ličnog imena prema pravilima službenog jezika ili pisma Federacije i

2) Izvod iz matične knjige rođenih i Uvjerenje o državljanstvu za podnosioca zahtjeva.

Član 15

O zahtjevu za promjenu ličnog imena rješava kantonalno ministarstvo unutrašnjih poslova prema mjestu prebivališta podnosioca zahtjeva.

Zahtjev za promjenu ličnog imena može se podnijeti i putem punomoćnika.

Ukoliko se zahtjev podnosi putem punomoćnika uz zahtjev se mora priložiti izjava podnosioca zahtjeva kojom se izjašnjava o imenu kojim se ubuduće u pravnom saobraćaju želi koristiti.

Izjava iz stava 3. ovog člana mora biti ovjerena od nadležnog organa.

O rješavanju zahtjeva iz stava 1. ovog člana u vezi sa pitanjima koja nisu regulirana ovim zakonom primjenjuju se odredbe Zakona o upravnom postupku ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/98 i 48/99).

Član 16

Promjena ličnog imena ili samo imena ili samo prezimena neće se odobriti licu protiv kojeg se vodi krivični postupak, ili licu koje je osuđeno za krivično djelo dok kazna nije izvršena, ili dok traju pravne posljedice osude, licu za kojim je raspisana međunarodna potraga, kao ni licu za koje se utvrdi da je zahtjev podnijelo radi izbjegavanja obaveza utvrđenih aktom nadležnih organa.

Radi utvrđivanja činjenica iz stava 1. ovog člana nadležni organ koji vodi postupak po službenoj dužnosti vrši odgovarajuće provjere u svojim službenim evidencijama i u evidencijama koje vode tužilaštava, kao i provjeru putem Interpola.

Član 17

Rješenje o promjeni ličnog imena dostavlja se odmah po pravomoćnosti matičaru koji vodi matične knjige za lice koje je izvršilo promjenu ličnog imena, matičaru koji vodi matične knjige u koje je upisana činjenica rođenja za dijete lica koje je izvršilo promjenu ličnog imena, organu koji vodi evidencije o građanima koje se vode na osnovu upisa u matičnu knjigu rođenih i drugim organima nadležnim za vođenje evidencija o građanima koje se vode prema prosebnim propisima, a uključuju podatak koji je u postupku promijenjen u skladu sa ovim zakonom.

Lice kojem je odobrena promjena ličnog imena ne može podnijeti novi zahtjev za promjenu ličnog imena u roku od pet godina od dana

izvršenog upisa promijenjenog ličnog imena u matične knjige, ukoliko posebnim zakonom nije drugačije propisano.

Lice koje je promijenilo lično ime ili samo ime ili samo prezime dužno je u roku od 15 dana od dana izvršenog upisa promjene u matične knjige podnijeti zahtjev za zamjenu ličnih isprava (lična karta, putna isprava, vozačka dozvola i druge isprave) nadležnom organu.

Ukoliko lice koje je promijenilo lično ime ili samo ime ili samo prezime ne podnese zahtjev u roku utvrđenom u stavu 3. ovog člana, kantonalno ministarstvo unutrašnjih poslova koje je donijelo rješenje po službenoj dužnosti će poništiti rješenje kojim je odobrena promjena.

Na pravnu posljedicu iz stava 4. ovoga člana kantonalno ministarstvo unutrašnjih poslova upozorit će podnosioca zahtjeva u rješenju kojim odobrava promjenu.

Član 18

Protiv rješenja donesenog u postupku promjene ličnog imena kao i rješenja iz člana 17. ovog zakona može se izjaviti žalba Federalnom ministarstvu unutrašnjih poslova (u daljnjem tekstu: Federalno ministarstvo) u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.

VII. NADZOR NAD PROVOĐENJEM OVOG ZAKONA

Član 19

Upravni i inspekciji nadzor nad provođenjem ovog zakona vrši Federalno ministarstvo.

VIII. KAZNENE ODREDBE

Član 20

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.500,00 KM bit će kažnjen za prekršaj matičar ili odgovorno lice organa starateljstva ako:

1) lično ime ne upiše na jednom od službenih jezika i pisama Federacije ili na zahtjev građanina koji pripada nacionalnoj manjini na jeziku i pismu nacionalne manjine kojoj pripada (član 3. st. 2. i 3.);

2) organ starateljstva u roku od 15 dana od dana prijema obavijesti od matičara ne pokrene postupak određivanja ličnog imena djetetu (član 6. stav 4.);

3) upis ličnog imena izvrši bez pristanka i izjave usvojenika koji je stariji od deset godina (član 8. st. 2. i 3.);

4) upis ličnog imena izvrši bez pristanka maloljetnog lica koje je starije od deset godina (član 10. stav 3.);

5) odmah po pravomoćnosti rješenje o promjeni ličnog imena ne dostavi matičaru ili drugim organima iz člana 17. stav 1. ovog zakona.

Član 21

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.500,00 KM bit će kažnjeno za prekršaj fizičko lice ako u pravnom saobraćaju upotrijebi tuđe lično ime kao svoje.

Član 22

Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 1.000,00 KM bit će kažnjeno za prekršaj fizičko lice ako:

1) u pravnom saobraćaju ne služi se ličnim imenom koje je upisano u matičnu knjigu rođenih (član 5.);

2) u roku od 15 dana od dana izvršenog upisa promjene ličnog imena u matičnu knjigu ne podnese zahtjev za zamjenu ličnih isprava nadležnom organu (član 17. stav 3.).

IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 23

Postupci pokrenuti na osnovu Zakona o ličnom imenu ("Službeni list SRBiH", br. 35/71, 38/86, 37/88, 33/90 i 47/90), a koji nisu pravomoćno okončani do stupanja na snagu ovog zakona, dovršit će se prema odredbama ovog zakona.

U postupcima iz stava 1. ovog člana sve dokaze koji su propisani da se prilažu uz zahtjev u skladu sa članom 14. ovog zakona, a nisu priloženi uz zahtjev podnesen prema ranijem zakonu, pribavit će po službenoj dužnosti organ koji vodi postupak.

Član 24

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje primjena Zakona o ličnom imenu ("Službeni list SRBiH", br. 35/71, 38/86, 37/88, 33/90 i 47/90).

Član 25

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".